

Registrované a pěstované PIWI odrůdy v okolních státech

Rezistentních odrůd pěstovaných v Evropě dynamicky přibývá, jejich počet již značně přesahuje stovku a každým rokem vznikají nové. Jednotlivé státy to regulují různě – v každém existuje vlastní systém klasifikace registrovaných odrůd, nicméně k získávání vína z odrůd révy vinné je všude nutný nějaký stupeň registrace. Podstatným krokem vpřed pro PIWI odrůdy v EU bylo přenesení rozhodovacích pravomocí k možnosti získávat z nich vína s CHOP (vína s přívlastkem, VOC, AOC, DOC, DAC...) na členské státy. To znamená, že skončila veškerá dosavadní diskriminace těchto odrůd. O tom, jestli z nich bude možné získávat i nejkvalitnější vína, bude rozhodovat pouze kvalita těchto vín. Zde se zaměříme jen na státy, ve kterých publikovali dostatek informací o těchto odrůdách, tedy Německo, Švýcarsko, Rakousko, Itálii, Francii, Maďarsko a Česko.

Nejvíce novodobých moštových PIWI odrůd již registrovaných v některém státě (nikoliv pouze v jeho jednom regionu) vzniklo v Německu (čtyři desítky), Itálii (20, z toho 10 bylo registrováno v letech 2020 a 2021) a Maďarsku (15). Následuje Švýcarsko (kolem desítky) s Českem (11), Francií (8) a Rakouskem (5). První registrace PIWI odrůdy proběhla před více než padesáti lety v Maďarsku v roce 1970 a stala se jí odrůda Zagyony. V EU se uskutečnila první registrace PIWI odrůdy v Německu v roce 1992 a jejím předmětem byla odrůda Phoenix. V Rakousku registrovali první dvě PIWI odrůdy (Ráthay a Roesler) v roce 2000. V ČR byla první moštová PIWI odrůda (Malverina) registrována v roce 2001. V Itálii první registrace PIWI odrůd proběhla v roce 2009 (německé odrůdy Bronner a Regent). Z našich PIWI odrůd jsou v Německu registrovány odrůdy Rinot, Savilon a Laurot a v Itálii od roku 2021 odrůda Sevar.

To se týkalo šlechtění. Z hlediska počtu pěstovaných PIWI odrůd (oficiálně) podle států je situace složitější:

V Maďarsku je registrováno 17 moštových PIWI odrůd, z toho 15 je maďarských, jedna srbská a francouzský Villard blanc. Čtrnáct z nich je bílých a tři jsou modré. Celkem u 9 odrůd proběhlo křížení do konce sedmdesátých let minulého století, u osmi na přelomu minulého a to-

hoto století. V současnosti je ve státních zkouškách další sada nových PIWI odrůd. Plocha vinic v Maďarsku osázená PIWI odrůdami překračuje 10 tisíc hektarů.

V Německu se pěstuje 75 odrůd, z toho 41 bílých a 34 modrých (Gonzato, 2022). Až na několik výjimek mezi nimi nejsou staré francouzské hybridy druhé generace. Některé z nich jsou již povoleny pro víno s CHOP (víno jakostní a s přívlastkem), většina pak pro víno s CHZO (zemské víno). Plochu PIWI vinic státu (2 650 ha) tvoří německé odrůdy přibližně z 90 %.

V Česku je ve SOK zapsáno 13 moštových PIWI odrůd, z toho 11 původem z Moravy. Celkem je sedm odrůd bílých a šest modrých. Moravské odrůdy pochází z křížení od osmdesátých let minulého století, jedna ze dvou německých odrůd z roku 1944. Žádné staré francouzské hybridy u nás registrované nejsou. Odrůdy zapsané ve SOK jsou povoleny pro víno s CHOP, stejně jako odrůdy zapsané pro tento účel v registrech jiných členských států. Z ostatních odrůd je možné získávat maximálně víno s CHZO (zemské). Plochu PIWI vinic státu (813 ha) tvoří odrůdy původem z Česka přibližně z 8 %, naprostou většinu zaujímají odrůdy německé (85 %). O zbytek se dělí odrůdy švýcarské, rakouské a maďarské.

V Rakousku mají pro jakostní víno a víno s přívlastkem registrovaných pět

PIWI odrůd a pro víno s uvedením odrůdy dalších osm odrůd, celkem pět modrých a osm bílých. Dále existují seznamy PIWI odrůd povolených k získávání vína podle jednotlivých spolkových zemí, které se navzájem značně liší; celkem se jedná o padesátku dalších odrůd. Výjimečně se pěstují i staré hybridy (spolková země Burgenland). Plochu PIWI vinic státu (700 ha) tvoří rakouské odrůdy téměř z 60 %, následují německé a pak švýcarské odrůdy.

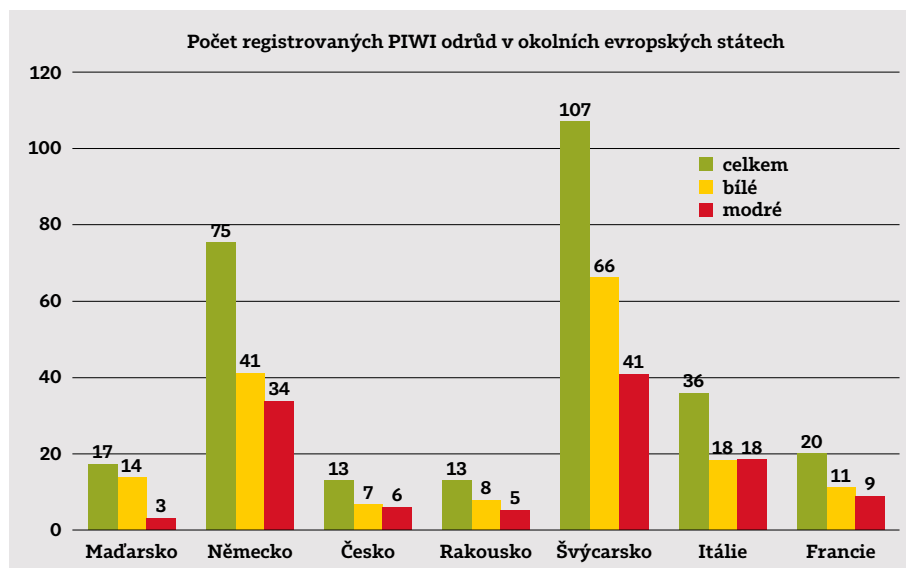
Ve Švýcarsku je pro získávání vína povoleno nejvíce PIWI odrůd, celkem 107. Z toho 66 bílých a 41 modrých (Gonzato, 2022). Jsou mezi nimi okrajově i staré americké hybridy (Charvát, Isabella) a poměrně významné zastoupení mají francouzské hybridy druhé generace (Baco noir, Maréchal Foch, Muscat bleu, Léon Millot, Seyval blanc). Naprostou většinu plochy vinic (přibližně 370 ha) však tvoří novodobé německé (cca 45 %) a švýcarské (cca 40 %) PIWI odrůdy, s doplněním novými odrůdami rakouskými, italskými a francouzskými.

V Itálii je nyní registrováno 36 PIWI odrůd, polovina bílých a polovina modrých (Gonzato, 2022). První registrace PIWI odrůd proběhla v roce 2009 a šlo o německé odrůdy Bronner a Regent. První sada italských odrůd byla registrována v roce 2015. Plocha vinic osázených PIWI odrůdami dynamicky narůstá, tak-

že zatím nelze objektivně stanovit plochu jednotlivých odrůd. Co do počtu odrůd, převažují italské (20), následují německé (10), pak švýcarské (3), maďarské (2) a jedna česká.

Ve Francii existují tři stupně registrace (Gonzato, 2022). V nejvyšším stupni je registrováno osm nových francouzských PIWI odrůd, z toho tři bílé a pět modrých. Ve druhém stupni je celkem 12 odrůd – osm bílých a čtyři modré. Z nich pochází devět z Německa, dvě ze Švýcarska a jedna z Itálie. V dalším, ověřovacím stupni se nachází celkem 48 odrůd. Jde o novoslechtění z Německa, Švýcarska a Itálie, ale převážně o francouzské staré hybridy druhé generace.

Počet registrovaných PIWI odrůd révy vinné v Evropě podle jednotlivých států uvádí Obrázek 1. Státy jsou v grafu seřazené podle aktuálně známého stavu plochy vinic s PIWI odrůdami. Je patrné, že jsou mezi nimi značné rozdíly. Maďarsko, vzhledem k tomu, že se tam plocha PIWI odrůd blíží osmi tisícům hektarů (pro srovnání asi 40 % plochy vinic ČR) s převahou odrůdy Bianca, má těchto registrovaných odrůd poměrně málo. Německo a Česko jsou na tom v poměru k ploše

Obr. 1: Registrace moštových PIWI odrůd révy ve vybraných státech Evropy

vinic přibližně stejně, Rakousko je v povolování PIWI odrůd asi dvakrát přísnější. Naopak Švýcarsko je naprosto benevolentní. Itálii a Francii zatím nemá smysl hodnotit, protože jde pro ně o zcela nové hledisko, meziročně se vše mění i dvojnásobně. ČR v počtu registrovaných PIWI odrůd zhruba odpovídá průměru okolních zemí a je vhodné s nimi dále držet krok.

Přitom je nezbytné nové odrůdy prověřit i z hlediska přidané hodnoty oproti stávajícím odrůdám pro pěstitele a především pro životní prostředí. ■

Gonzato, L.: *I Pìwi dei nostri vicini: Germania, Francia, Austria e Svizzera*. <https://www.vinievitiresistenti.it/2022/03/14>

← inzerce

Odvodnění

vinařských provozů

